Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Krajoznawstwo historyczno-literackie Polski północnej , PG_00200552		
Kierunek studiów	Niemcoznawstwo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	3	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Miłosława Borzyszkowska-Szewczyk, prof. UG	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu

Refleksja nad treściami historyczno-literackimi w turystyce regionalnej ich obecnością oraz możliwościami kreatywnego wykorzystania. Zapoznanie studentów z elementami dziejów turystyki w regionie Polski północnej i warsztatem współczesnego przewodnika-krajoznawcy. Przygotowanie studentów do opracowania wycieczki tematycznej po regionie w ramach pracy zespołowej. Pogłębianie wiedzy szczegółowej z zakresu literatury, kultury i historii Niemiec, a szczególnie obszarów polsko-niemieckiego pogranicza kulturowego

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[NIEML3_K05] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych.	Potrafi odpowiedzialnie pełnić role zawodowe	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[NIEML3_W05] Zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z literaturoznawstwa związane z kierunkiem studiów	Zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii związane z kierunkiem studiów	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW5] realizacja zadania problemowego
[NIEML3_W08] Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW5] realizacja zadania problemowego
[NIEML3_K03] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego Europy, zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i historycznego oraz kulturowego pogranicza polsko-niemieckiego; jest gotów do działania na rzecz ochrony i promocji tego dziedzictwa	Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego Europy, zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i historycznego oraz kulturowego pogranicza polsko-niemieckiego; jest gotów do działania na rzecz ochrony i promocji tego dziedzictwa	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[NIEML3_K04] Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; myśli i działa w sposób przedsiębiorczy; odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; myśli i działa w sposób przedsiębiorczy; odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[NIEML3_U03] Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury oraz określić ich znaczenie, oddziaływanie społeczne, miejsce w procesie historyczno-kulturowym	Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury oraz określić ich znaczenie, oddziaływanie społeczne, miejsce w procesie historyczno-kulturowym	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[NIEML3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu historię krajów niemieckiego obszaru językowego oraz terenów w przeszłości z nimi związanych	Zna w zaawansowanym stopniu historię krajów niemieckiego obszaru językowego oraz terenów w przeszłości z nimi związanych, a przede wszystkim Polski północnej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW5] realizacja zadania problemowego
[NIEML3_U09] Samodzielnie planuje i realizuje działania prowadzące do stałego poszerzania zasobu posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Samodzielnie planuje i realizuje działania prowadzące do stałego poszerzania zasobu posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Treści przedmiotu

Problematyka wykładu: Region i regionalizm jako produkt turystyczny. Zarys dziejów turystyki w regionie Pomorza, Kaszub oraz Warmii i Mazur (w tym turystyka sentymentalna). Współczesne tendencje rozwoju. Warsztat przewodnika regionalnego. Teksty literackie w odczytywaniu przestrzeni kulturowej regionu. Analiza wybranych przewodników turystycznych pod względem zawartości treści kulturowo-literackich. Gdańsk jako cel i produkt turystyczny. Treści historyczno-literackie w ofercie biur podróży. Pocztówka i fotografie historyczne jako teksty kultury. Kodowanie krajobrazu. Odczytywanie mapy. Turystyka alternatywna w regionie. Muzea w przestrzeni kulturowej regionu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Uczestniczący w zajęciach ukończył kurs z zakresu historii i literatury Niemiec oraz regionów Pomorza, Kaszub, Warmii i Mazur, przewidziany programem studiów niemcoznawczych. Posiada znajomość języka niemieckiego na poziomie umożliwiającym mu aktywny udział w zajęciach

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
opracowanie projektu turystycznej trasy tematycznej	51.0%	80.0%
realizacja zadań cząstkowych	51.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Gąsiorowski, Podróże historyczne i krajoznawcze na pograniczu pruskim 1466-1939, Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego 2005 (fragmenty).· Z. Kruczek (i in.), Krajoznawstwo. Zarys teorii i metodyki, Kraków: Proksenia 2007.· R. Traba, Borussia, czyli cztery refleksje na temat wyższości mikroperspektywy nad makroperspektywą, w: Fotograf przyjechał! / Der Fotograf ist da, Warszawa 2005.· Turystyka alternatywna jako ważny czynnik rozwoju turystyki przyjazdowej w Europie Środkowej i Wschodniej, pod red. J. Wyrzykowskiego, Wrocław : IG UW , 1999 (fragmenty).
	Uzupełniająca lista lektur	Albrecht, M. Thommes (Hg.): Mare Balticum. Begegnungen zu Heimat, Geschichte, Kultur an der Ostsee, München: Martin Meidenbauer Verlag 2005 (Colloquia Baltica 1).· D. Albrecht: Wege nach Sarmatien - Zehn Kapitel Preußenland. Orte, Texte, Zeichen, München: Martin Meidenbauer Verlag 2005 (=Colloquia Baltica 5).· M. Borzyszkowska / B. Cirocka / C. Obracht-Prondzyński: Wanożnik kaszubski. Znaki i miejsca w przestrzeni kulturowej Miasta. Gdańsk: Instytut Kaszubski 2019; M. Borzyszkowska-Szewczyk, Ch. Pletzing: Śladami żydowskimi po Kaszubach. Przewodnik. / Jüdische Spuren in der Kaschubei. Reisehandbuch, München: Martin Meidenbauer 2010.· M. Borzyszkowska-Szewczyk / M. Turska (red.): Wędrówki z Guenterem Grassem. Kartografia literacka Miasta. Gdańsk: Instytut Kaszubski 2022. P.O. Loew: Danzig. Literarischer Reiseführer, Potsdam 2009.· Muzea, a dziedzictwo kulturowe Pomorza, pod red. J. Borzyszkowski, Wejherowo-Gdańsk: Instytut Kaszubski 2000.· Niemcy o Kaszubach w XIX wieku / Deutsche Berichte über die Kaschuben im 19. Jahrhundert, pod red. / hrsg. von J. Borzyszkowski, Gdańsk: Instytut Kaszubski, 2009. · C. Obracht-Prondzyński: Kaszubskich pamiątek skarbnice. O muzeach na Kaszubach - ich dziejach, twórcach i funkcjach społecznych, Gdańsk: Instytut Kaszubski, 2008.· Podróż i miejsce w perspektywie antropologicznej, pod red. D. Rancew-Sikory, Gdańsk: WUG, 2009.· Wspólne dziedzictwo? Ze studiów nad stosunkiem do spuścizny kulturowej na Ziemiach Zachodnich i Północnych, pod red. Z. Mazura, Poznań: Instytut Zachodni 2000.· Zachowane ocalone? O krajobrazie kulturowym i sposobach jego kształtowania, pod red. I. Liżewskiej i W. Knercera, Olsztyn: Borussia 2003.B. Literatura uzupełniająca: · A, Chyżewski: Polskie Towarzystwo Krajoznawcze geneza, historia, dziedzictwo [w:] Informacje ZG PTTK nr 7, 1996. · J. Chłosta: Więksi i najwięksi twórcy kultury niemieckiej z Prus Wschodnich, Olsztyn 1999.· Dehio. Handbuch der Kunstdenkmäler. West- und Ostpreussen: München / Berlin 1993.· J. Hinz: Pommern. Lexikon, Würzburg 2001.· P. O. Loew: Gdańsk literacki (17931945), Gdańsk 2005.· Ostpreussisches Hausbuch, hrsg. v. D. H. Klein u. H. Rosbach, Bayruth 1992 (2).
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	W toku realizacji przedmiotu w ramach pracy zespołowej student wykonuje praktyczną pracę zaliczeniową w formie projektu - opracowuje trasę wycieczki tematycznej po Polsce północnej. Rodzaje i analiza wybranych przewodników po Polsce północnej. Fotografia jako tekst kultury. Mapa jako obraz świata? Tekst literacki a krajoznawstwo. Organizacja wycieczki studyjnej.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.